

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारीत व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

अ.क्र.	तपशील	सविस्तर माहिती
१	पीक/वाणाचे नाव	बाजरी : अेआयएमपी-१२९०१ (समृद्धी)
२	प्रसारीत केल्याचे वर्ष	१९९८
३	प्रसारीत करणारी संस्था/विद्यापीठ	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी
४	जमीन	मध्यम ते हलकी जमीन
५	हवामान	खरीप हंगामात
६	पेरणी/लागवडीचा कालावधी	जोडओळीवर ४५ X १५ सेंमी / पेरणीयोग्य पाऊस पडल्यानंतर जुलैच्या पहिल्या पंधरवाडयापर्यंत
७	प्रती एकर बियाणे	१ ते १.५ किलो
८	पीक व्यवस्थापन	
१	लागवडीचे/पेरणीचे व्यवस्थापन	खोल नांगरणी करून वखराच्या दोन पाळया देवून जमीन सपाट, भुसभुशीत करून २ सेंमी खोलीवर बियाणाची पेरणी करावी, जास्त खोलीवर पेरणी करू नये
२	खत व्यवस्थापन	७ गाडया शेणखत प्रती हेक्टरी टाकावे, पेरणीवेळी नत्र, स्फुरद व पालाश अनुक्रमे ३०:३०:३० किग्रॅ/हे. प्रमाणे टाकावे व पेरणी नंतर १ महिन्यानी नत्र ३० किग्रॅ प्रती हेक्टरी देण्यात यावे.
३	पाणी व्यवस्थापन	३ ते ४ आठवडे पावसाचा ताण पडल्यास संरक्षित पाणी दयावे. संरक्षित पाणी पिकाच्या वाढीच्या अवस्थेत, फुटव्याच्या अवस्थेत व दाणे भरण्याच्या अवस्थेत पाणी दयावे.
४	कीड व्यवस्थापन	बाजरीवर हिंगे अथवा भुंगे, सिटोनिड भुंग्यासाठी सदरील भुंगे जमा करून रॉकेलमिश्रित पाण्यात टाकून नाश करावा, प्रकाश सापळयाचा उपयोग करावा, मोसमी पाऊस सुरू होण्यापूर्वी शेताची व बांधाची स्वच्छता करून मिथील पॅराथिऑन २ टक्के भुकटी अथवा एन्डोसल्फान ४ टक्के भुकटी २० किग्रॅ / हेक्टरी धुरळणी करावी. खोडकीडीसाठी कीड लागलेले पोंगे वेळोवेळी काढून जाळून टाकावीत, प्रादुर्भाव दिसून आल्यानंतर एन्डोसल्फान ३५ टक्के प्रवाही ३०० मिली पाण्यात अथवा एन्डोस्ल्फान ४ टक्के दाणेदार प्रती हेक्टरी पोंग्यात टाकावे. पहिली उपयायोजना उगवणीनंतर २५ दिवसांनी करावी, केसाळ अळी चा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास कणसावर एन्डोसल्फान ४ टक्के भुकटी २० किग्रॅ/ हेक्टरी धुरळावी.
५	रोग व्यवस्थापन	केवडा/ गोसावी : या रोगाचे प्रतीकारक वाण वापरल्यास आणि वाढ व पिकाची फेरपालट केल्यास या रोगापासून बचाव होतो. तरी पण रासायनिक नियंत्रणासाठी अॅप्रॉन ३५ टक्के प्रवाही @ बिजप्रक्रिया करूनच पेरणी करावी. अरगट/ कणसावरील चिकटा : या रोगाच्या प्रतीबंधासाठी २० टक्के मिठाच्या द्रावणात बियाणे टाकून तरंगणारे बी काढून नाश करावे व तळाशी राहिलेले बी पेरण्यास वापरावे, कणीस निसत असताना बावीस्टीन ०.१ टक्के बुरशीनाशकाची फवारणी करावी.
९	पिकाचा कालावधी	८० ते ८५ दिवस

१०	उत्पादकता	धान्य : २० ते २५ क्विंटल कडबा : ३५ ते ४० क्विंटल
११	वाणाची वैशिष्ट्ये/विशेष गुणधर्म	<ol style="list-style-type: none"> १. हा वाण मध्यम उंचीचा म्हणजे १५०-२०० सेंमी असून गोसावी रोग प्रतीकारक आहे. २. दाण्याचा रंग हिरवट असून १००० दाण्याचे वजन १४ ते १६ ग्रॅम आहे. ३. सरळवाण असल्याने याचे बियाणे सतत तीन वर्षे पेरणीसाठी वापरता येते. ४. भाकरीची गुणवत्ता उत्तम आहे.
१२	वाणासंबंधीचे छायाचित्रे	